

**Vilnius
universiteto
leidykla**

Slavistica Vilnensis

VILNIUS UNIVERSITY

Scholarly Journal

Slavistica Vilnensis

2024

Vol. 69(2)

Published since 1958

Vilnius University Press
Vilnius, 2024

VILNIAUS UNIVERSITETAS

Mokslo žurnalas

Slavistica Vilnensis

2024

69(2) tomas

Leidžiama nuo 1958 metų

Vilniaus universiteto leidykla
Vilnius, 2024

The journal is published twice a year

EDITORIAL BOARD

Editor-in-Chief

Jelena Konickaja Vilnius University, Lithuania

Coordinator

Viktorija Ušinskienė Vilnius University, Lithuania

Members

<i>Jan Ivar Bjørnflaten</i>	University of Oslo, Norway
<i>Marina Čistiakova</i>	Institute of the Lithuanian Language, Lithuania
<i>Aleksandr Duličenko</i>	University of Tartu, Estonia
<i>Jevgenij Džidžora</i>	Odessa Nacional I. Mechnikov University, Ukraine
<i>Halina Karaś</i>	University of Warsaw, Poland
<i>Czesław Łapicz</i>	Nicolaus Copernicus University in Toruń, Poland
<i>Eleonora Lassan</i>	Vilnius University, Lithuania
<i>Ala Lichačiova</i>	Vilnius University, Lithuania
<i>Olga M. Mladenova</i>	University of Calgary, Canada
<i>Irina Moore</i>	University of Wolverhampton, United Kingdom
<i>Nadiežda Morozova</i>	Institute of the Lithuanian Language, Lithuania
<i>Tijmen Pronk</i>	Leiden University, Netherlands
<i>Janusz Rieger</i>	University of Warsaw, Poland
<i>Klaus Steinke</i>	University of Erlangen–Nuremberg, Germany
<i>Marzena Stepień</i>	University of Warsaw, Poland
<i>Sergejus Temčinas</i>	Institute of the Lithuanian Language, Lithuania
<i>Cynthia Vakarelyiska</i>	University of Oregon, USA

Compilers and editors of the issue: Jelena Konickaja, Viktorija Ušinskienė

Included in:

BASE, CEEOL, CORE, Dimensions, DOAJ Seal, DRJI (Directory of Research Journals Indexing), EBSCO (Humanities International Index), EZB, Google Scholar (h5-index 4, g5-index 5), HEAL link (Hellenic Academic Libraries Link), JournalTOCs, Linguistic Bibliography Online, Litanistika, MIAR (Information Matrix for the Analysis of Journals), MLA Directory of Periodicals, MLA International Bibliography, QOAM, ROAD, ScienceGate, ScienceOpen, Scilit, Scopus, WordCat, ZDB (Zeitschriften Datenbank).

Address:

Faculty of Philology
Vilnius University
5 Universiteto Str., LT-01131 Vilnius, Lithuania

E-mail: slavisticavilnensis@gmail.com; jelena.konickaja@flf.vu.lt; viktorija.usinskiene@flf.vu.lt

Phones: (+370 5) 268 72 36, (+370 5) 268 7224

Fax (+370 5) 268 72 08

<https://www.journals.vu.lt/slavistica-vilnensis>

Copyright © 2024 Authors. Published by Vilnius University Press. This is an Open Access journal distributed under the terms of the [Creative Commons Attribution License](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/), which permits unrestricted use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original author and source are credited.

Žurnalas leidžiamas du kartus per metus

REDAKTORIŲ KOLEGIJA

Atsakingoji redaktorė

Jelena Konickaja Vilniaus universitetas, Lietuva

Koordinatorė

Viktorija Ušinskienė Vilniaus universitetas, Lietuva

Nariai

Jan Ivar Bjørnflaten Oslo universitetas, Norvegija

Marina Čistiakova Lietuvių kalbos institutas, Lietuva

Aleksandr Duličenko Tartu universitetas, Estija

Jevgenij Džidžora Odesos I. I. Mečnikovo nacionalinis universitetas, Ukraina

Halina Karaś Varšuvos universitetas, Lenkija

Czesław Łapicz Torunės M. Koperniko universitetas, Lenkija

Eleonora Lissan Vilniaus universitetas, Lietuva

Ala Lichačiova Vilniaus universitetas, Lietuva

Olga M. Mladenova Kalgario universitetas, Kanada

Irina Moore Vulverhamptono universitetas, Jungtinė Karalystė

Nadiežda Morozova Lietuvių kalbos institutas, Lietuva

Tijmen Pronk Leidenos universitetas, Nyderlandai

Janusz Rieger Varšuvos universitetas, Lenkija

Klaus Steinke Erlangen–Niurnbergo universitetas, Vokietija

Marzena Stepień Varšuvos universitetas, Lenkija

Sergejus Temčinas Lietuvių kalbos institutas, Lietuva

Cynthia Vakarelyska Oregono universitetas, JAV

Numerio sudarytojai ir redaktoriai: Jelena Konickaja, Viktorija Ušinskienė

Prieinama duomenų bazėse:

BASE, CEEOL, CORE, Dimensions, DOAJ Seal, DRJI (Directory of Research Journals Indexing), EBSCO (Humanities International Index), EZB, Google Scholar (h5-index 4, g5-index 5), HEAL link (Hellenic Academic Libraries Link), JournalTOCs, Linguistic Bibliography Online, Litanistika, MIAR (Information Matrix for the Analysis of Journals), MLA Directory of Periodicals, MLA International Bibliography, QOAM, ROAD, ScienceGate, ScienceOpen, Scilit, Scopus, WordCat, ZDB (Zeitschriften Datenbank).

Adresas:

Filologijos fakultetas

Vilniaus universitetas

Universiteto g. 5, LT-01131 Vilnius, Lietuva

El. paštas: slavisticavilnensis@gmail.com; jelena.konickaja@ff.vu.lt; viktorija.usinskiene@ff.vu.lt

Tel.: (+370 5) 268 72 36, (+370 5) 268 7224

Faksas (+370 5) 268 72 08

<https://www.zurnalai.vu.lt/slavistica-vilnensis>

Autorių teisės © 2024 Autoriai. Publikavo [Vilniaus universiteto leidykla](#). Tai yra atvirosios prieigos žurnalas. Žurnalas platinamas vadovaujantis [Kūrybinių bendrųjų licencija Priskyrimas](#), kuri leidžia laisvai ir neribotai naudoti, kaip mano esant reikalinga, be kita ko, kopijuoti, daryti pakeitimus ir kurti išvestinius kūrinius, naudoti komerciniais ir nekomerciniais tikslais nurodant informacijos šaltinį ir autorių.

Turiny / Содержание

Straipsniai / Статьи

Sergejus Temčinas

The Lithuanian Institute of History, Vilnius, Lithuania

- The Life of Chariton the Confessor (September 28) by Symeon the Metaphrast as a source for the Life of John the New of Suceava (June 2) by Gregory Tsamblak 10

Надежда Морозова

Институт литовского языка, Вильнюс, Литва

Александр Паршенков

Карлов университет, Прага, Чехия

- Франциск Скорина, Вроцлав и Адам Дион: книжная миграция и первый палеотип Великого княжества Литовского 21

Анастасия Рыко

Тартуский университет, Эстония

- Письма Петра Торчакова 2-й половины XVII века: тематика и графические особенности 41

Алла Кожина

Институт польского языка Польской академии наук, Варшава

- Латинизмы в текстах литовских татар (на примере тефсира из Олиты 1723 г.) 58

Inesa Kuryan

Akademia Humanistyczno-Ekonomiczna w Łodzi, Polska

- „Kunst pisania” jako wartość w dysertacji z 1788 roku, ogłoszonej przez Jacka Idziego Przybylskiego, bibliotekarza Szkoły Głównej Koronnej w Krakowie 74

Viktorija Ušinskienė

Vilniaus universitetas, Lietuva

- Pagrindiniai mėlynos spalvos pavadinimai lenkų ir lietuvių kalbose: prototipai ir konotacijos 85

Татьяна Александровна Стойкова

Латвийский университет, Рига

- Интеллектуальная составляющая русской и балтийской языковой модели человека (на материале фразеологизмов русского, латышского и литовского языков) 99

Asta Balčiūnienė

Klaipėdos universitetas, Lietuva

Violeta Meiliūnaitė

Lietuvių kalbos institutas, Lietuva

- Slavų kalbų salos šiaurės rytų aukštaičių (ŠRA) areale: kalbiniai ir kultūriniai kontekstai 114

Григорій Владимирович Потащенко
Вильнюсский университет, Литва

Впервые в Европе. Староверие в Литве (1918–1923): реэмиграция,
формирование церковной структуры поморцев и официальное
признание Церкви 131

Publikacijos / Публикации

Сергей Юрьевич Темчин
Институт литовской литературы и фольклора, Вильнюс, Литва

Руськомовное изложение Киево-Печерского патерика в рукописной
Малой Библии Григория Дмитриевича (Шаргород, 1660): публикация
текста 147

Recenzijos / Рецензии

Nowe badania w zakresie dialektologii ukraińskiej: HLIBČUK NATALIJA,
KOSTIV OKSANA, 2023, *Ukrajins'ka dialektolohija*, L'viv: LA «Pirami-
da», s. 552 [ГЛИБЧУК НАТАЛІЯ, КОСТИВ ОКСАНА, 2023, *Українська*
діалектологія, Львів: ЛА «Піраміда», с. 552], ISBN 978-966-441-768-3.
(*Miroslaw Jankowiak*, Instytut Języka Litewskiego, Wilno, Litwa) 152

Prisiminimai / Воспоминания

Elżbieta Smułkowa
Uniwersytet Warszawski, Polska

Profesor Walery Czekman (Valerijus Čekmonas) w świetle jego ponad
25-letniej korespondencji 161

In memoriam

Генадзь Апанасавич Цыхун (30.10.1936 – 18.10.2024). (*Надежда*
Морозова, Институт литовского языка) 171

Table of contents

Articles

Sergejus Temčinas

The Lithuanian Institute of History, Vilnius, Lithuania

- The Life of Chariton the Confessor (September 28) by Symeon the Metaphrast as a Source for the Life of John the New of Suceava (June 2) by Gregory Tsamblak 10

Nadežda Morozova

Institute of the Lithuanian Language, Vilnius, Lithuania

Aliaksandr Parshankou

Charles University, Prague, Czechia

- Francisk Skorina, Wrocław and Adam Dyon: Book Migration and the First Paleotype of the Grand Duchy of Lithuania 21

Anastasiya Ryko

University of Tartu, Estonia

- Letters of Peter Torchakov from the Second Half of the 17th Century: Themes and Graphic Features 41

Ala Kozhinova

Institute of Polish Language PAS, Poland

- Latinisms in the Texts of Lithuanian Tatars (Using the Example of Tefsir from Olita 1723) 58

Inesa Kuryan

University of Humanities and Economics in Łódź, Poland

- “The Art of Writing” as a Value in the 1788 Dissertation by Jacek Idzi Przybylski, Librarian of the Royal Main School in Krakow 74

Viktorija Ušinskienė

Vilnius University, Lithuania

- Main Names of Blueness in Polish and Lithuanian Languages: Prototypes and Connotations 85

Tatyana Aleksandrovna Stoikova

University of Latvia, Riga

- Intellectual Component of Human Language Model in the Russian and Baltic Languages: (based on Material of Phraseological Units of the Russian, Latvian and Lithuanian Languages) 99

Asta Balčiūnienė

Klaipėda University, Lithuania

Violeta Meiliūnaitė

Institute of the Lithuanian Language, Vilnius, Lithuania

- Islands of Slavic Languages in the Northeastern Aukštaitijan (Highlanders) (Nea) Area: Linguistic and Cultural Contexts 114

Grigory Potashenko
Vilnius university, Lithuania

For the First Time in Europe. Old Belief in Lithuania (1918–1923): Re-emigration, Formation of Pomorian Church Structures and Official Recognition of the Church 131

Publication

Sergey Temchin
Institute of Lithuanian Literature and Folklore, Vilnius, Lithuania

Ruthenian exposition of the Kievan Caves Paterikon in the Manuscript Small Bible by Gregory Dmytriyevych (Sharhorod, 1660): Publication 147

Review

A New Study in the Field of Ukrainian Dialectology: HLIBČUK NATALIJA, KOSTIV OKSANA, 2023, *Ukrajins'ka dialektolohija*, L'viv: LA «Piramida», s. 552 [ГЛИБЧУК НАТАЛІЯ, КОСТИВ ОКСАНА, 2023, *Українська діалектологія*, Львів: ЛА «Піраміда», с. 552], ISBN 978-966-441-768-3. (*Miroslaw Jankowiak*, Institute of the Lithuanian Language, Vilnius, Lithuania) 152

Memoria

Elżbieta Smułkowa
Warsaw university, Poland

Professor Walery Czekman (Valerijus Čekmonas) in the Light of His over 25 Years of Correspondence 161

In memoriam

Henadz Tsykhun (30.10.1936 – 18.10.2024) (*Nadezhda Morozova*, *Institute of the Lithuanian Language, Vilnius, Lithuania*) 171